

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пепа Димитрова Ненова, дм, член на научно жури, включена със Заповед № № 2905/ 15.12.2015г. на Ректора на Медицински университет – Плевен.

Относно: Дисертационен труд на тема: „Клинико – епидемиологични проучвания на коморбидни шизофрени разстройства при пациенти със злоупотреба и зависимост с психоактивни вещества“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Психиатрия“, професионално направление 7.1 „Медицина“, област висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Автор: Д-р Петранка Георгиева Чумпалова, задочен докторант към катедра „Психиатрия и медицинска психология“ , ФОЗ, Медицински университет – Плевен.

Декларирам, че съм научен ръководител на докторанта.

Научни консултанти са доц. д-р Мая Стоименова-Попова, дм и доц. д-р Румен Стойчев, дм.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл. 42 от процедурата за придобиване на ОНС „доктор“ в Правилника на МУ-Плевен, а именно:

- заповед на Ректора на МУ-Плевен за отчисляване с право на защита;
- подвързан дисертационен труд;
- автореферат, оформен съгласно изискванията, посочени в приложение към Правилника;
- европейски формат автобиография;
- копие от диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“;

- копие от диплома за призната специалност по „Психиатрия“;
- списък с публикациите на докторанта във връзка с дисертационния труд;
- документи за участие в научни форуми и сертификати.

Докторантът е приложил 4 публикации във връзка с дисертацията.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Петранка Георгиева Чумпалова се дипломира през 2008г. във Факултет по медицина на Медицински университет – Плевен. От същата година е лекар-ординатор във втора психиатрична клиника (жени) към УМБАЛ „д-р Г.Странски“ ЕООД. От 2010год. е асистент към катедрата по Психиатрия и медицинска психология“ на МУ-Плевен. През същата година е зачислена за докторант по психиатрия. Д-р Чумпалова има призната специалност по психиатрия от 2013г. Като асистент участва активно в преподаването на студенти по медицина с английско езиково обучение.

3. Актуалност на темата

Темата на разработвания в дисертационен труд проблем е актуална и значима от клинична и теоретична гледна точка. Целта е формулирана ясно, задачите са умело селектирани и правилно изпълнени при използване на съвременни методи за анализ и оценка.

4. Познаване на проблема

В дисертационния си труд си труд д-р Петранка Чумпалова демонстрира задълбочени теоретични знания по разработваната тема и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Изложението е поднесено достъпно и стегнато, на висок научен стил. Литературният обзор е представен на 43 страници, онагледен с две таблици и фигури. Дисертантът е направил подробен и задълбочен преглед на литературата, касаеща разпространението на коморбидността между шизофрения и злоупотреба с психоактивни вещества; тяхната видова специфичност; влиянието на различните социо-демографски,

биологични и генетични фактори при възникването на коморбидността, както и отражението ѝ върху началото, хода, протичането и прогнозата на шизофренната психоза. Съществено внимание е обърнато на съпътстващите коморбидната шизофрения автоагресивни и хетероагресивни прояви и криминална проявеност. Представени са разнообразни възгледи относно различни лабораторни, биохимични, генетични и изобразителни доказателства, както и възможните източници на грешки, оказващи влияние върху точността на данните, получени при прилагането на различните методики на изследване.

След критичен анализ на представеният литературен обзор, авторът е формулирал дискуссионните проблеми.

Целта на дисертационния труд на д-р Чумпалова е да се проучи честотата на коморбидни шизофренни разстройства при пациенти със злоупотреба или зависимост към различните групи психоактивни вещества, да се оценят ролята на отделните социо-демографски фактори и влиянието на коморбидността с психоактивни вещества върху началото, протичането, клиничната изява на шизофренната болест и социалната адаптация на коморбидните пациенти, както и да се структурира модел на адекватна терапевтична стратегия. За нейното постигане са поставени 6 основни **задачи**, за чието решаване са подбрани достатъчен брой пациенти и се използвани съответни и съвременни **методи** на изследване (клинични, диагностично-лечебни и статистически).

Материал – в проучването са включени 202 хоспитализирани за период от пет години в психиатрична клиника на УМБАЛ „Д-р Г.Странски“ - Плевен пациенти, разделени в две основни групи: 101 пациента с шизофрения и коморбидна употреба на психоактивни вещества и 101 пациента с шизофрения без употреба на психоактивни вещества. Двете групи са обособени след предварителен скрининг по отношение на определени включващи и изключващи критерии, и са в съпоставимо съотношение по пол, възраст, местоживеене и образование с изследваната група с коморбидност.

Пациентите от двете групи са изследвани с 7 съвременни скриниращи инструмента и 3 интервюта, които са международно признати и валидизирани, и са използвани в предходни научни изследвания в цял свят.

5. Резултати и обсъждане на резултатите

Направен е задълбочен анализ на резултатите по поставените задачи, изложен на 40 страници. Разработките по темите са много добре систематизирани и богато онагледени 6 таблици и 28 фигури, с прилежащи към тях тълкувания и обяснения. Представени са конкретните данни от проведеното проучване, съпоставени с тези от световните литературни източници. Изложението на получените данни и тяхното обсъждане са изпълнени прецизно, с богато графично/таблично онагледяване и са израз на уменията на изследователя да борави с данните от проведеното изследване, да ги отразява правилно, да прилага уместно подходящите методи за анализ и да интерпретира задълбочено получените резултати.

Изводите от проведеното изследване са сведени до 16 (13 потвърждаващи и 3 отхвърлящи предварително заложените хипотези) умело формулирани и пряко свързани с изследователската цел, задачи и работни хипотези.

Приносите от дисертационния труд са представени в 8 пункта: 4 с научно-теоритичен, 2 с методичен и 1 с научно-приложен характер. Направено е първото по рода си оригинално, широко по обхват и задълбочено проучване, фокусирано върху разпространението и сравняването на социо-демографски характеристики, фамилни и биологични фактор, начало и динамика на протичане на заболяването агресивното и асоциално поведение при две групи пациенти с шизофрения – без употреба на ПАВ и със злоупотреба/зависимост към психоактивни вещества.

Библиографията на дисертационния труд включва 210 литературни източника, от които 5 на кирилица и 205 на латиница.

В **Приложения** са включени всички инструменти, използвани в хода на проучването.

Авторефератът е съобразен е написан на 60 страници, подходящо онагледен и представя в синтезиран вид основните структурни компоненти на дисертационния труд.

Нямам забележки към представеният ми оценка дисертационен труд. Дисертантът се е съобразил с направените от мен критични бележки в хода на работа върху настоящата научна работа.

Заключение: на базата на гореизложеното давам положителна оценка на представения за оценка дисертационен труд **„Клинико – епидемиологични проучвания на коморбидни шизофрени разстройства при пациенти със злоупотреба и зависимост с психоактивни вещества“** и с пълна убеденост препоръчвам на уважаемото Научно жури да гласува е положителен вот за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на асистент д-р Петранка Георгиева Чумпалова по научна специалност „Психиатрия“, професионално направление 7.1 „Медицина“, област виеше образование 7. Здравеопазване и спорт.

16.02.2016год.

Плевен

Доц. д-р Пепа Димитрова:

